

wo-bachelor Liberal Arts
and Sciences
Erasmus Universiteit Rotterdam

17 september 2012

NVAO beperkte Toets nieuwe opleiding

Paneladvies

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	8
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	8
	4.2 Onderwijsleeromgeving	11
	4.3 Toetsing	13
	4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	14
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	15
5	Overzicht oordelen	15
	Bijlage 1: Samenstelling panel	17
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	18
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	19
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	20

1 Samenvattend advies

De Erasmus Universiteit Rotterdam heeft het voornemen vanaf het academisch jaar 2013-2014 de opleiding Liberal Arts and Sciences (LAS) aan te bieden. Deze opleiding is een driejarige, Engelstalige bacheloropleiding en wordt aangeboden in de context van een university college onder de naam Erasmus University College (EUC). Het university college biedt kleinschalig en intensief onderwijs met een extracurriculair programma gericht op de vorming van een academische leef- en werkgemeenschap, met aandacht voor taal, kunst en cultuur.

In het eerste jaar, de academic core, maken studenten kennis met centrale ideeën en methoden van diverse wetenschappelijke disciplines en worden zij gescherpt in kritische reflectie op maatschappelijke en wetenschappelijke vraagstukken. In het tweede jaar maken studenten een keuze voor een major in humanities, social sciences of life sciences, of kunnen zij zelf – volgens een welbepaalde methode - een major samenstellen. Binnen het tweede en derde jaar is er ruimte voor verbreding middels minoren en keuzevakken. Ook kan men de major verdiepen met *concentrations*. De opleiding wordt afgerond met een *Capstone* project. Terugkerende thema's in het programma en in casussen zijn verstedelijking en *urban challenges* met speciale aandacht voor de stad Rotterdam.

Het panel heeft de opleiding Liberal Arts and Sciences bekeken en beoordeeld. Het heeft de eindtermen van de opleiding bestudeerd en is van oordeel dat deze eindtermen voldoen aan het bachelorniveau en in lijn zijn met nationale en internationale standaarden voor LAS-opleidingen. Het panel stelt vast dat de inbreng van de economische faculteit in het programma bescheiden is. Dat is gelet op de bijdrage van deze faculteit aan het profiel van de Erasmus Universiteit Rotterdam opmerkelijk. Het panel acht de huidige invulling van de economische component weliswaar verantwoord, maar ziet hier mogelijkheden die naar de toekomst toe het programma verder zouden kunnen versterken.

De toegang tot lokale masteropleidingen is naar het oordeel van het panel een goed en zorgvuldig uitgewerkt geheel. Het panel ziet in de opleiding ook een reëel eindstation voor studenten en adviseert om de arbeidsmarkt als concrete uitstroommogelijkheid te definiëren. Aangezien internationale masteropleidingen als instroomeis een proof of proficiency in de Engelse taal kunnen verlangen, adviseert het panel om een gedefinieerd niveau van vaardigheid in Engels in de eindkwalificaties van de opleiding op te nemen.

Erg positief is het panel over het enthousiasme van alle betrokkenen bij de opleiding, zowel van het College van Bestuur als van decanen, docenten en maatschappelijk veld. Het optreden van de rector magnificus als 'acting Dean' maakt dat het college naar de mening van het panel stevig in de Erasmus Universiteit Rotterdam wordt verankerd. De link die in het programma wordt gemaakt naar de stad Rotterdam en het draagvlak voor de opleiding bij maatschappelijke spelers ziet het panel als een sterk punt. De verweving van de *urban challenges* door het programma werd in alle gesprekken uitgedragen.

Het panel ziet een zeer gestructureerd en goed doordacht programma met een duidelijke visie en een helder didactisch concept. Men heeft nadrukkelijk gekeken naar de programma's van bestaande university colleges in Nederland en daar buiten en zich

gebaseerd op *good practices*. Het panel ervaart het eerste jaar als erg strak geregisseerd en adviseert niet op voorhand alternatieve individuele routes uit te sluiten.

De ervaring die de EUR heeft met het ontwikkelen en verzorgen van probleemgestuurd onderwijs (PGO) geeft het vertrouwen dat er binnen het team van docenten aanzienlijke ervaring is met interne afstemming. Het panel constateert dat de omgeving waarin PGO binnen het EUC wordt aangeboden een grotere complexiteit kent en adviseert de opleiding om in te zetten op een sterk coördinerende leiding.

De opleiding heeft een gedegen fundament voor toetsing waarbij men zich goed heeft georiënteerd op het toetsbeleid bij andere university colleges. De beoordeling van het *Capstone* project dient volgens het panel nog verder uitgewerkt te worden. Het beoordeelt de bestaande kwaliteitswaarborgen als voldoende. Het panel vindt de samenstelling van de examencommissie vertrouwenwekkend en acht daarmee de borging van de toetsingsprocedures voldoende gegarandeerd.

De Erasmus Universiteit Rotterdam garandeert studenten die aan de opleiding beginnen dat zij in staat worden gesteld deze te voltooien. Het panel acht deze garantie valide.

Het panel neemt het voorstel van de instelling betreffende de Croho-indeling over en adviseert de NVAO tot plaatsing van de opleiding in het Croho-onderdeel sectoroverstijgend met als subonderdeel onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving /natuur/ techniek/ gezondheid.

Het panel adviseert de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Den Haag, 17 september 2012

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Prof.dr. F. A. van der Duyn Schouten
(voorzitter)

drs. S. den Tuinder
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Prof.dr. Frank van der Duyn Schouten (voorzitter) is hoogleraar Operations Research, Universiteit van Tilburg en is oud-rector van de UvT.
- Prof.dr. Hans van Himbergen (lid) is hoogleraar Theoretische Natuurkunde aan de Universiteit Utrecht. Hij was tevens van 2004-2008 Dean van het University College Utrecht.
- Prof.dr. Bert Mosselmans (lid) is econoom en Dean van het Vesalius College, gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel.
- Esther van Duin MSc heeft de Research Master Brain and Cognitive Sciences-Neuroscience aan de Universiteit van Amsterdam afgerond.

Het panel werd bijgestaan door dr. Thomas de Bruijn, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Suzanne den Tuinder, Odion Onderwijsonderzoek, onafhankelijk secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 13 juni 2012 is het panel ten kantore van de NVAO in Den Haag bij elkaar geweest. Prof.dr. Mosselmans nam deel via Skype. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit paneladvies is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen.

Op 2 juli 2012 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd en gesproken met het College van Bestuur, decanen van betrokken faculteiten, docenten, studenten en met vertegenwoordigers uit het werkveld en de afnemende masteropleidingen. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2.

Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De secretaris heeft op basis hiervan een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Het panel heeft dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld. Uiteindelijk zijn aan de hand van de uitkomsten per standaard beargumenteerde oordelen per onderwerp en een eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding gegeven. Dit heeft geresulteerd in een definitief paneladvies aan de NVAO op 17 september 2012.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Erasmus Universiteit Rotterdam
Opleiding:	wo-bachelor Liberal Arts and Sciences
Variant:	voltijd
Afstudeerrichtingen:	Humanities, Social Sciences, Life Sciences
Locatie:	Rotterdam
Studieomvang (ECTS):	180 ECTS
CROHO-onderdeel:	Sectoroverstijgend
Subonderdeel:	Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid

3.2 Profiel instelling

De Erasmus Universiteit Rotterdam bestaat in haar huidige vorm sinds 1973. De universiteit beschikt in Rotterdam over twee locaties. Op de Woudestein-campus zijn de domeinen Economie en Management en Recht, Cultuur en Maatschappij gesitueerd. Het domein Geneeskunde en Gezondheid bevindt zich op het Hoboken terrein, bij het Erasmus MC. De Erasmus Universiteit kent naast de zeven faculteiten in de genoemde domeinen een tweetal bijzondere instituten: het International Institute of Social Studies (ISS) en het Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg(IMBG).

De universiteit telt 15.000 bachelor- en 10.000 masterstudenten en heeft ruim 2.500 medewerkers.

3.3 Profiel opleiding

De Erasmus Universiteit Rotterdam is voornemens om vanaf het academisch jaar 2013 - 2014 de opleiding Liberal Arts and Sciences (LAS) aan te bieden in het Erasmus University College (EUC). De instelling wil hiermee een brede, interdisciplinaire, Engelstalige, wetenschappelijke opleiding aanbieden met een intensief, kleinschalig karakter. In het university college kiezen studenten een major en volgen daarnaast veel vakken in andere disciplines. De opleiding Liberal Arts and Sciences is een driejarige Engelstalige wo-bacheloropleiding van 180 ECTS.

Het eerste jaar van de opleiding bestaat uit acht verplichte modules die opeenvolgend in perioden van vijf aaneengesloten weken worden aangeboden. Het eerste studiejaar omvat dus 40 weken. Deze acht modules vormen gezamenlijk de *academic core* van de opleiding, waarin studenten kennis maken met de belangrijkste wetenschappelijke disciplines vanuit LAS perspectief en geïntroduceerd worden in de aard en methodiek van het wetenschappelijk onderzoek. Dit wordt aangeboden vanuit een probleemgestuurde invalshoek waarbij *urban challenges* een terugkerend thema is.

In het tweede jaar kiezen studenten een major in humanities, social sciences of life sciences of stellen zij zelf - volgens een welbepaalde methode - een major samen. Daarnaast dienen

zij in het tweede en/of derde jaar minimaal 30 EC te behalen in een domein buiten deze major. In het derde jaar voeren ze een eindopdracht uit, een zogenaamd *Capstone* project.

Door het hele programma heen wordt een extracurriculair programma aangeboden met een aanbod in literatuur, film, theater, sport en taalvaardigheid, waarbij wordt samengewerkt met bestaande instellingen in Rotterdam. Het programma wil zich onderscheiden van de andere university colleges in Nederland door een focus op de specifieke sociale context van de stad Rotterdam.

Het Erasmus University College beoogt in deze opleiding Liberal Arts and Sciences (LAS) kleinschalig en intensief onderwijs te bieden en vraagt gelijktijdig met de Toets Nieuwe Opleiding het bijzonder kenmerk 'kleinschalig en intensief onderwijs' aan.

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Dit kader wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met *peers* over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op vier vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe wil de opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
4. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vier vragen zijn vertaald in vier standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: onvoldoende of voldoende. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op de tweepuntsschaal.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien een opleiding niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding Liberal Arts and Sciences van het Erasmus University College wil studenten disciplinair, multidisciplinair en interdisciplinair opleiden, waarbij zij leren reflecteren op maatschappelijke en wetenschappelijke problemen vanuit verschillende invalshoeken. De opleiding heeft de keuze gemaakt voor kleinschalig en intensief onderwijs.

De uitdagingen van de stad Rotterdam hebben een prominente en onderscheidende rol in de opleiding. *Urban challenges* zoals overpopulatie, immigratie, klimaatverandering, werkloosheid, criminaliteit en vergrijzing bieden daarbij de context waarin leerstof wordt aangeboden.

De opleiding heeft een twintigtal eindtermen gedefinieerd. Zij koppelt deze eindtermen in het aanvraagdossier aan het QANU framework, aan de Dublin descriptor en aan de eindtermen voor liberal education van de Association of American Colleges and Universities (AACU). Tevens benchmarkt zij deze eindtermen aan de eindtermen van de university colleges van Utrecht, Maastricht, Amsterdam, Leiden en Tilburg.

Binnen dit kader van (inter)nationale Liberal Arts and Sciences, zoekt zij expliciet aansluiting bij de in de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) aanwezige disciplines en betreft zij expertise vanuit de bestaande faculteiten. De opleiding concentreert zich op humanities, social sciences en life sciences. Het zwaartepunt bij humanities ligt op filosofie, geschiedenis en kunst, bij social sciences op economie, bedrijfskunde, recht, sociologie, psychologie, pedagogiek en bestuurskunde. Het aanbod van life sciences concentreert zich op neurosciences en psychologie. Het panel constateert dat andere disciplines binnen het science spectrum van LAS, zoals wis- en natuurkunde, minder expliciet aan bod komen. Tijdens de gesprekken gaf het Erasmus MC aan dat binnen de life sciences echter veel "verborgen" sciences verweven zit. Dit komt wat minder voor het voetlicht in de leerdoelen en eindtermen, maar is naar de mening van het MC wel degelijk onderdeel van het curriculum van de opleiding.

Bij het bestuderen van het informatiedossier verbaasde het panel zich over de beperkte en gefragmenteerde presentie van de economische discipline in de eindkwalificaties. Bepaalde basisonderdelen komen niet aan de orde en macro-economie ontbreekt in het geheel. Dit beeld werd tijdens de gesprekken bevestigd. De economische faculteit gaf als toelichting dat er bewust voor is gekozen om een beperkter maar gericht spectrum aan economische vakken aan te bieden. Dit maakt het voor studenten mogelijk om na afronding van de opleiding direct te worden aangenomen bij zes van de veertien economische EUR masteropleidingen. Opleidingsmanagement en docenten spraken de wens uit de economische component op termijn te verbreden.

Studenten hebben na afstuderen directe toegang tot een groot aantal masteropleidingen binnen EUR. Internationale doorstroom naar masteropleidingen wordt gestimuleerd en begeleid met behulp van het EUR-netwerk en haar internationale reputatie op dit gebied. In dit licht vond het panel het opvallend dat de opleiding de vaardigheid in het Engels niet als leerdoel heeft opgenomen, maar dit in het extracurriculaire programma heeft ondergebracht.

Het afnemend werkveld ziet de opleiding als een belangrijke speler in de uitdagingen van de stad Rotterdam. Het noemt als voorbeelden hiervan het heruitvinden van zorg en welzijn en het creëren van een nieuw evenwicht tussen samenleving, individu en overheid. De stad noemt het "fantastisch" dat de EUR hier onder andere met het EUC een actieve rol in kan spelen en ziet de komst van het EUC als "zeer belangrijk voor de stad". Als voorbeelden noemt de wethouder een aantal projecten in Rotterdam Zuid, waar studenten van EUC bij kunnen dragen aan het verbeteren van de buurt. Het private werkveld gaf tijdens de gesprekken aan dat het afgestudeerden van deze opleiding graag zou afnemen.

De 'acting Dean' van het EUC is de rector magnificus van de Erasmus Universiteit. In de loop van het volgend collegejaar zal een eerste Dean voor het EUC worden aangesteld. De rector is van mening dat de steun voor het EUC binnen de Erasmus Universiteit momenteel aanzienlijk is. Alhoewel het enthousiasme per faculteit wat wisselt, is hij van mening dat dit initiatief breed gedragen wordt binnen de EUR en dat initiële aarzelingen afnemen.

De opleiding wenst ingedeeld te worden in het Croho-onderdeel Sectoroverstijgend, met als subonderdeel Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/techniek/gezondheid. De onderbouwing hiervoor vanuit de opleiding is, dat de Liberal Arts and Sciences opleiding binnen de context van het Erasmus University College een sterk multidisciplinair karakter heeft. De voorgestelde Croho-indeling is conform de indeling van de andere LAS-opleidingen in Nederland.

Overwegingen

De opleiding vergelijkt zichzelf in het informatiedossier uitgebreid met de andere university colleges in Nederland. Het panel vindt deze benchmark goed uitgewerkt en is van mening dat de EUC, met een geheel eigen uitwerking van het LAS concept, goed vergelijkbaar is met deze andere colleges met betrekking tot het (kunnen) behalen van de beoogde leerdoelen. Volgens het panel voldoet de opleiding aan nationale en internationale standaarden en het is van oordeel dat het bachelorniveau met deze leerdoelen duidelijk wordt behaald.

Het panel constateert dat de eindkwalificaties primair zijn geconcentreerd rond de beschikbare expertise binnen de EUR. Het panel ziet dit als een logische en – gezien het brede aanbod van relevante disciplines binnen de EUR- verantwoorde insteek. De sterke punten van de universiteit, kunnen naar de mening van het panel echter optimaler voor deze opleiding worden ingezet. Zo komt Economie in de opleiding slechts gefragmenteerd aan bod. Het panel is van mening dat macro economie en bijvoorbeeld de kredietcrisis aandacht in het programma verdienen, maar realiseert zich tevens dat de economische component wel degelijk in de opleiding vertegenwoordigd is. Het acht de huidige invulling verantwoord maar adviseert de opleiding zich op termijn breder economisch te oriënteren. De aanstelling van de rector van de EUR als acting Dean van de EUC lijkt het panel een goede keuze om het EUC krachtig binnen de EUR te verankeren. Het panel ziet ook de stevige betrokkenheid van de medische faculteit als positief voorbeeld punt in dit opzicht.

Het panel waardeert het dat de doorstroom tot de master goed is geregeld. Het geeft wel als advies het karakter van LAS daarbij helder te houden en het curriculum niet al te nadrukkelijk af te stemmen op het perspectief naar een master en zeker niet specifiek op een EUR master. Het panel acht het daarbij voor deze opleiding ook heel goed haalbaar om een directe toegang naar de arbeidsmarkt mogelijk te maken. Het huidige curriculum biedt naar het oordeel van het panel een goed evenwicht tussen beide vervolgmogelijkheden.

Het panel adviseert om de vaardigheid in het Engels als eindkwalificatie op te nemen. Amerikaanse universiteiten nemen vaak geen genoegen met English proficiency als instroomeis, maar willen een eindniveau Engels op bachelorniveau getoetst hebben.

Het panel neemt het voorstel van de instelling betreffende de Croho-indeling over en adviseert de NVAO tot plaatsing van de opleiding in het Croho-onderdeel sectoroverstijgend met als subonderdeel onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving /natuur/ techniek/ gezondheid.

Conclusie: het panel beoordeelt de standaard 'Beoogde eindkwalificaties' als voldoende.

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Programma

De opleiding biedt een breed programma, waarbij zowel humanities als life sciences en social sciences aan bod komen. Het programma kent een opbouwende complexiteit van modules op de niveaus 100, 200, 300 en 400. In het eerste jaar biedt men een vaststaand, verplicht programma van acht blokken van elk vijf weken op het 100-niveau, de *academic core*. De opleiding wil studenten daarmee in het eerste jaar bewust een common ground geven en is van mening dat hiervan een selecterende, introducerende en activerende werking uitgaat.

Na dit gemeenschappelijk eerste jaar kiezen studenten één van de drie majors: humanities, social sciences of life sciences. Binnen elk van de majors kan de student per blok uit tenminste twee cursussen kiezen. Daarnaast heeft men in het tweede en derde jaar de keuze uit diverse minors, waarbij studenten geacht worden minimaal voor 30 ECTS in totaal aan cursussen buiten de eigen major te kiezen.

Studenten kunnen binnen de majors kiezen voor een *concentration*, een set van disciplinaire cursussen ter verdieping van de major. Het management gaf in de gesprekken aan dat men aan het einde van de opleiding bewust meer focus in de opleiding aanbrengt om de koppeling met een aantal masters mogelijk te maken. In het derde jaar voeren studenten ten slotte een *Capstone* uit, bestaande uit een onderzoeksproject, eventueel in combinatie met een stage, op het 400 niveau (eindniveau).

Door het gehele curriculum, en hiermee onlosmakelijk verbonden, biedt de opleiding studenten een extracurriculair programma, bestaande uit onder meer literatuur, film, documentaires, toneel, theater, opera, muziek, sport, talen en maatschappelijke projecten.

Het panel ervoer tijdens de voorbespreking het programma in het eerste jaar als erg strak geregisseerd. Deze vaststaande structuur bleek in de gesprekken echter door management, docenten en vertegenwoordigers van studenten als positief te worden ervaren.

Didactiek

Twee maal per week vinden groepsbijeenkomsten plaats van drie uur met gemiddeld tien studenten, waarbij gebruik wordt gemaakt van de methodiek Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO). Studenten worden hier gestimuleerd om zelf leerdoelen te stellen, ideeën uit te wisselen en cases en problemen te bediscussiëren. Deze bijeenkomsten worden begeleid door een professionele tutor. Ter ondersteuning van de PGO groepsbijeenkomsten worden hoorcolleges gegeven, verzorgd door docenten van de betrokken faculteit(en). Hierin komen capita selecta uit de betreffende disciplines aan bod.

Diverse faculteiten binnen de EUR hebben ervaring met de PGO methodiek. Er is ervaring aanwezig in het opleiden van tutores en in het ondersteunen van docenten bij het ontwikkelen van PGO modules. Vertegenwoordigers van de Faculteit der Sociale

Wetenschappen geven in de gesprekken aan erg tevreden te zijn over deze onderwijsmethode. De verantwoordelijke docent ontwikkelt de inhoud van het vak en schrijft een tutorhandleiding voor de vakken. Daarin wordt vrij gedetailleerd uitgelegd wat van de groep en van de tutor wordt verwacht. Alle tutoren krijgen een reeds binnen de EUR bestaande cursus aangeboden ter ontwikkeling van hun didactische vaardigheden in het begeleiden van de groepsbijeenkomsten.

Multi- en interdisciplinair

Het programma biedt disciplinaire, multidisciplinaire en interdisciplinaire modules. Het multi- en interdisciplinaire karakter van de opleiding wordt vorm gegeven door studenten te stimuleren een probleem vanuit verschillende disciplines te bekijken. Per vak tracht men meerdere disciplines in te brengen, waardoor literatuur en materiaal dat wordt ingezet bij PGO een reflectie vormt van verschillende disciplinaire benaderingen.

De opleiding geeft voor de te behandelen casussen binnen deze PGO methodiek een prominente plaats aan de *urban challenges* zoals die aanwezig zijn in de stad Rotterdam. Als voorbeeld van interdisciplinaire mogelijkheden binnen dit concept noemen docenten het onderwerp citizenship, dat vanuit een juridische invalshoek kan worden benaderd, maar ook vanuit een sociologische, psychologische of historische. "Daar moeten studenten lenig in worden, ze moeten snappen dat je over een bepaald fenomeen vanuit verschillende disciplines kunt nadenken. Dat zal hun academische weerbaarheid en successen erg versterken", aldus een docent.

Studiebelasting en -begeleiding

Uitgangspunt bij het inrichten van het programma is een studiebelasting van 42 uur per week. Dit is onderverdeeld in 4 uur per week college, 6 uur werkgroepen, 3 uur vaardigheden training en de overige uren zelfstudie. Waar andere university colleges 30 lesweken per jaar kennen, werkt de EUR met 40 lesweken per jaar. Zij geeft in het informatiedossier aan dat zij daarmee in feite een equivalent van tenminste 15 contacturen per week biedt.

De opleiding meldt een student-mentorsysteem op te zullen zetten. Ervaren, getrainde studenten zijn 6 uur per week beschikbaar om hun peers te begeleiden bij zelfstudie. Elke student krijgt daarnaast een tutor toegewezen als mentor. Het monitoren van de voortgang van de individuele studenten wordt gewaarborgd door aan elke student een student counselor toe te wijzen die primair verantwoordelijk is voor de begeleiding.

Samenwerking / coördinatie

De organisatie van de opleiding bestaat uit een Dean, heads of departments, docenten en tutoren uit diverse faculteiten, student counselors en peers. In de voorbereiding leek dit het panel een ingewikkelde constructie, waarbij coördinatie cruciaal is. Het opleidingsmanagement geeft aan dat de EUR veel ervaring heeft met een dergelijke constructie waarbij het coördinatievraagstuk centraal staat.

Aanvullend toegestuurde informatie beschrijft dat de cursuscoördinator gedurende de looptijd van een cursus wekelijks overleg heeft met de tutoren. In periodieke overleggen stemmen coördinatoren van de verschillende onderdelen, zoals de coördinatoren van de academic core en coördinatoren van majors, *concentrations* en minoren, het curriculum op elkaar af, met speciale aandacht voor horizontale afstemming.

Overwegingen

Het panel heeft een zeer doordacht opleidingsprogramma gezien, met diepgang in de manier waarop het curriculum is vorm gegeven en in de bijbehorende didactiek. Het panel constateert weinig flexibiliteit in het eerste jaar en vraagt zich af of dit wellicht wat te veel sturend is voor het type student dat deze opleiding zal aantrekken. Het panel is van oordeel dat deze huidige academic core gedegen is, maar adviseert om waar mogelijk meer flexibiliteit in te bouwen zodat het programma meer *student driven* kan worden.

Het panel beoordeelt het didactisch concept als helder en vindt het vertrouwenwekkend dat binnen het EUC team ervaring aanwezig is met het verzorgen van PGO, aangezien dit onderwijsconcept in belangrijke mate leidend is in het programma. Het panel heeft een duidelijk didactisch concept gezien wat betreft het opleiden van tutoren. Het is wel van mening dat de context waarin het PGO binnen de EUC wordt aangeboden, vele malen complexer is dan wat men gewoon is. Binnen EUC heeft men immers met een veelheid aan disciplines, faculteiten, achtergronden, docenten en tutoren te maken. Dit moet niet worden onderschat, en vraagt om een sterk coördinerende leiding. Het panel beveelt aan om voldoende aandacht te besteden aan coördinatie tussen alle verschillende rollen ten opzichte van de student en dit goed te bewaken.

Op grond van deze overwegingen is het panel de mening toegedaan dat de opleiding ruimschoots voldoet aan de vereisten die het kader voor deze standaard stelt.

Conclusie: het panel beoordeelt de standaard 'Onderwijsleeromgeving' als voldoende.

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het EUC heeft een achttal kwaliteitsindicatoren opgesteld waaraan toetsing moet voldoen. Deze indicatoren sluiten aan bij het Framework of Reference of Assessment and Examination Boards zoals in 2011 instellingsbreed door de EUR opgesteld.

In de bijlage bij het informatiedossier heeft de opleiding de leerdoelen van de Academic Core per cursus uitgewerkt in een combinatie van diverse toetsvormen. Men maakt gebruik van schriftelijke tentamens, individuele opdrachten en rapporten, presentaties, zelfreflectierapporten en groepsopdrachten. Een eindbeoordeling is opgebouwd uit 40% summatieve toetsen, 35% opdrachten en 25% vaardigheden. Uit deze beoordelingen volgt een eindbeoordeling in letters. Het programma biedt geen herkansingsmogelijkheden.

De opleiding beschrijft dat het accent van toetsing in de loop van het EUC-programma verschuift van kennistoetsen naar het toetsen van de toepassing van kennis en vaardigheden. Het aantal gesloten-boek tentamens zal beperkter worden naarmate men in de opleiding vordert, opdrachten nemen gaandeweg een prominenter rol in.

De recentelijk aangestelde Examencommissie bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende faculteiten, waarmee deskundigheid op elk van de drie EUC majors is gegarandeerd. Deze examencommissie zal er onder meer op toezien dat er binnen de

toetsing van cursussen op de niveau's 100, 200 en 300 sprake is van een toenemende complexiteit, zowel cursusinhoudelijk als wat betreft toetsvorm. Het ontwikkelen van toetsen wordt ondersteund door de Educational Support Staff (ESS) van het EUC. Tevens controleert de ESS – onder toezicht van de Examencommissie - of de leerdoelstellingen voldoende worden getoetst in de tentamens en of toetsen inhoudelijk coherent zijn.

De *Capstone* van 15 ECTS wordt getoetst op het 400-niveau, het eindniveau van de opleiding. De *Capstone* zal doorgaans bestaan uit een Bachelor's thesis, maar kan ook ingevuld worden met een beperktere thesis van 7,5 ECTS, gecombineerd met een stage van eveneens 7,5 ECTS. De beoordelingsprocedure voor het *Capstone* project is momenteel niet volledig uitgewerkt. Wel wordt tijdens de gesprekken duidelijk dat bij de beoordeling, ook bij stages, altijd een wetenschapper betrokken is en dat het binnen de EUR gebruikelijke vier-ogen principe wordt gehanteerd. De opleiding is voornemens een gestandaardiseerd toetsingsformulier te ontwikkelen dat gebruikt zal worden voor het becijferen van dit *Capstone* project.

Overwegingen

De fundamenten van het toetsbeleid zijn naar het oordeel van het panel goed doordacht en wijken niet af van wat in een university college te doen gebruikelijk is. De verdeling van verschillende toetsvormen over het totale grade point average voor een module en het ontbreken van herkansingen komen het panel heel gebruikelijk voor. Logischerwijze heeft men momenteel nog geen concrete toetsen voor het panel ter beoordeling.

Voor het beoordelen van de *Capstone* sluit men zich aan bij het centrale toetsingskader van de Erasmus Universiteit. Het panel vindt de kwaliteitswaarborgen rondom de *Capstone* voldoende, mede omdat men opereert binnen een brede universitaire context. Het panel adviseert het beleid omtrent de beoordeling van de *Capstone* wel verder te concretiseren en goede begeleiding te waarborgen. Het wijst daarbij op het risico dat vooral stages vaak pas achteraf aangeduid kunnen worden met een bepaald niveau.

De examencommissie oogt het panel vertrouwenwekkend. Het panel stelt vast dat de examencommissie er op zal toezien dat beoordelingsformulieren zoals voor de *Capstone*, daadwerkelijk ontwikkeld zullen worden.

Conclusie: het panel beoordeelt de standaard 'Toetsing' als voldoende.

4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.4.1 Standaard 4

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

De Erasmus Universiteit Rotterdam geeft in het aanvraagdocument aan de continuïteit van de opleiding te waarborgen. Mocht de opleiding prematuur worden gestaakt, dan krijgen studenten twee jaar bovenop de nominale studieduur de gelegenheid om af te studeren.

Het uitgangspunt voor de EUR is dat EUC-inkomsten uiteindelijk de uitgaven structureel dienen te dekken. Tijdens de gesprekken gaf het opleidingsmanagement aan over voldoende financiële middelen te beschikken om de opstartkosten te kunnen dragen.

Overwegingen

Het financiële overzicht komt het panel realistisch voor. Het ziet een gezonde balans tussen verwachte inkomsten en uitgaven. Het panel heeft geconstateerd dat er door de Erasmus Universiteit Rotterdam een afstudeergarantie is gegeven en heeft geen reden om te twifelen aan de validiteit daarvan.

Conclusie: het panel beoordeelt de standaard 'Afstudeergarantie en financiële voorzieningen' als voldoende.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de nieuwe opleiding is door het panel als voldoende beoordeeld. Het niveau is passend voor een wo-bacheloropleiding.

Het panel ziet als sterke punten van de opleiding dat deze zich concentreert rond de beschikbare expertise binnen de EUR, dat de lokale doorstroom goed geregeld is en dat het EUC goed binnen de EUR is verankerd. Het beoordeelt het opleidingsprogramma als zeer doordacht en helder en vindt de ervaring met het onderwijsconcept vertrouwenwekkend. Alhoewel het panel in dit stadium nog geen toetsen heeft kunnen beoordelen, heeft het panel vertrouwen in de uitgangspunten van het toetsbeleid zoals het deze heeft kunnen beoordelen en in de samenstelling en taakstelling van de examencommissie inzake het bewaken van de kwaliteit en het niveau van de toetsing.

Het panel ziet de volgende verbeterpunten voor de opleiding:

- het gefragmenteerde aandeel van economie in de opleiding versterken, waarbij onder andere aandacht aan macro-economie dient te worden besteed;
- de beperkte mogelijkheden voor studenten voor het volgen van individuele routes versterken;
- de toetsing van het *Capstone* project verder concretiseren.

In het licht van de goed geregelde doorstroom naar lokale masters, ziet het panel als aandachtspunt om voldoende oog te houden voor de mogelijkheden en aspiraties van studenten om in masters elders te worden aangenomen.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V

2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

1. Prof.dr. Frank van der Duyn Schouten (voorzitter) is hoogleraar Operations Research, Universiteit van Tilburg en is oud-rector van de Universiteit van Tilburg.
2. Prof.dr. Hans van Himbergen (lid) is hoogleraar Theoretische Natuurkunde aan de Universiteit Utrecht. Hij was tevens van 2004-2008 Dean van het University College Utrecht.
3. Prof.dr. Bert Mosselmans (lid) is econoom en Dean van het Vesalius College, gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel.
4. Esther van Duin MSc (student-lid) heeft de Research Master Brain and Cognitive Sciences-Neuroscience aan de Universiteit van Amsterdam afgrond.

Prof.dr. Frank van der Duyn Schouten studeerde wis- en natuurkunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij promoveerde in 1979 aan de Universiteit Leiden op een wiskundig onderwerp. In 1987 werd hij benoemd tot hoogleraar mathematische beslissonde aan de Universiteit van Tilburg. Van 1999 tot 2008 leidde hij deze universiteit als rector magnificus. Hij was gastonderzoeker bij Bell Labs (US), INSEAD (Parijs) en aan de universiteiten van Berkeley en Haifa. Hij is nu algemeen directeur van Netspar, een onderzoeksnetwerk op het terrein van pensionering en veroudering. Van der Duijn Schouten is vicevoorzitter van de Onderwijsraad, lid van het gebiedsbestuur Maatschappij- en Gedragwetenschappen van NWO en lid van de raad van toezicht van de Protestants Theologische Universiteit en van Fontys Hogescholen en lid van de Raad van Commissarissen van uitgeverij Jongbloed B.V.

Prof.dr. Hans van Himbergen is hoogleraar Theoretische Natuurkunde aan de Universiteit Utrecht. Na een opleiding in Utrecht promoveerde hij daar cum laude in 1976. Daarna heeft hij gewerkt aan MIT, in Cambridge Massachusetts, de University of California at Santa Barbara en Case Western Reserve University, in Cleveland, Ohio. Hij is in 1989 benoemd tot hoogleraar aan de Universiteit Utrecht. Hij heeft verschillende bestuurlijke functies, waaronder decaan, bekleed binnen de toenmalige Faculteit Natuur- en Sterrenkunde en was van 2004-2008 Dean van het University College Utrecht, waar hij mede-oprichter van is. Hij is ook betrokken bij het Junior College van de universiteit. Vanaf 2002 is hij adviseur voor internationale betrekkingen van de Universiteit Utrecht.

Prof. dr. Bert Mosselmans is professor in de Economie en Filosofie en sinds 2007 Dean van het Vesalius College in Brussel. Daarnaast is hij lid van de Raad van Bestuur van de Vrije Universiteit Brussel. Vanaf 1993 heeft hij aan verschillende Belgische en Nederlandse universiteiten gedoceerd en daar onderzoek gedaan. Tevens was hij lecturer in Economics aan de University of Bristol en, voor zijn komst naar Vesalius College, doceerde hij Economie en Filosofie aan de Roosevelt Academy in Middelburg. Hij heeft daar het programma van de track Economie opgezet. Eerder heeft hij een programma opgezet in het Management van Kunst en Cultuur aan de Hogeschool Gent. Zijn onderzoeksgebied is de geschiedenis van de economie en in het bijzonder negentiende-eeuwse politieke economie in Engeland, in het bijzonder de persoon William Stanley Jevons (1835-1882), waar hij in 2006 een monografie over heeft gepubliceerd.

Esther van Duin, student lid – is afgestudeerd van de onderzoeks master Brain and Cognitive Sciences – Neuroscience aan de Universiteit van Amsterdam. Ze is lid geweest

van meerdere NVAO-panels voor accreditatie en toets nieuwe opleiding. Daarnaast heeft ze als onderzoeksassistent gewerkt op de afdeling genetica en psychiatrie in het Academisch medisch centrum Amsterdam (AMC). Op dit moment is ze deelnemer van de Nationale Denktank, waarin een groep jonge academici creatieve oplossingen bedenken voor maatschappelijke problemen door kennis uit de wetenschap, overheid en het bedrijfsleven te combineren.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door dr. Thomas de Bruijn, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Suzanne den Tuinder, Odion Onderwijsonderzoek, onafhankelijk secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 2 juli 2012

Locatie: H-gebouw, 17e etage, Kralingenzaal

Programma:

8:30 – 10:00 uur	Intern overleg panel	
10:00 – 10:30 uur	Instellingsbestuur en opleidingsmanagement	prof. dr. Henk Schmidt, Rector Magnificus drs. Bart Straatman, lid College van Bestuur dr. Lyanda Vermeulen-Kerstens mr. Job van Maurik, projectmanager
10:45 – 11:45 uur	Docenten (incl OER)	prof. dr. Lidia Arends prof. dr. Maarten Frens prof. dr. Lucas Meijs (extracurriculair programma) prof. dr. Romke van der Veen dr. Irma Bogenrieder dr. Awee Prins
12:00 – 12.30 uur	Studenten klankbordgroep EUC	Thomas Hulst, master Geneeskunde, research master Neurosciences Marie van der Gaag, bachelor Sociologie Myrthe van Nus, bachelors Filosofie en Rechtsgeleerdheid, master Rechtsgeleerdheid Alexander Whitcomb, master General

		Management, Bsc at Roosevelt Academy Els Wieten, bachelor Economie, bacher Geneeskunde, master Geneeskunde
12:30 – 13:30 uur	Lunch	
13:30 – 14:00 uur	Voorzieningen	mr. Job van Maurik, projectmanager Rob Out, adviseur Studentenhuisvesting
14.00 – 14.45 uur	Vertegenwoordigers afnemende masteropleidingen	prof. dr. Wiep van Bunge, decaan Faculteit der Wijsbegeerte prof. dr. Henk van der Molen, decaan Faculteit der Sociale Wetenschappen prof. dr. Aard-Jan van der Lely, directeur Research Masters Erasmus Medisch Centrum prof. dr. Eric Waarts, directeur Onderwijs Rotterdam School of Management prof. dr. Otto Swank, voorzitter capgroep Algemene Economie, Erasmus School of Economics
14:45 – 15:30 uur	Gesprek met vertegenwoordigers maatschappelijk partners	Korrie Louwes, wethouder Arbeidsmarkt, Hoger Onderwijs, Innovatie en Participatie, Gemeente Rotterdam Rien van der Sluis, projectleider EUC gemeente Rotterdam Marco Pastors, directeur Nationaal programma Kwaliteitssprong Zuid Ben Vree, Rotterdamse ondernemer, voorzitter De Club Rotterdam, voorzitter Raad van Advies Smart Port
15.30 - 17.30 uur	Intern overleg panel	
Ca. 17:30 uur	Terugkoppeling vanuit panel	prof. dr. Henk Schmidt dr. Lyanda Vermeulen-Kerstens mr. Job van Maurik

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

– Aanvraagdossier Toets Nieuwe Opleiding

– Bijlagen:

- Intended learning outcomes of EUC LAS programme, related to the QANU and AACU framework of references, Dublin Descriptors and intended learning outcomes of other LAS programmes in the Netherlands
- Accessibility to EUR Master's degree programmes

- o Curriculum structure of the Bachelor's degree programme in LAS at EUC
- o 3 examples of pathways for students in the modular curriculum
- o More detailed description of the Academic Core courses
- o A more detailed description of the Majors
- o Relationship of learning outcomes to the curricular and extracurricular programme
- o Proposed Staff
- o Learning objectives, Academic Core
- o Academic Rules and Regulations EUC
- o Overview of a typical week in the life of three EUC students
- Aanvraag toets doelmatigheid Bacheloropleiding Liberal Arts and Sciences
- Besluit OCW inzake macrodoelmatigheid LAS

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Detailoverzicht van inzet faculty en Fellows
- Detailoverzicht beurzen EUC

Documenten beschikbaar gesteld na locatiebezoek

- Beschrijving van de samenstelling van de examencommissie
- Berekening van de staf-studentratio
- Berekening van de studieduur
- Beschrijving van de beoordeling van scripties

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
BKO	Basis Kwalificatie Onderwijs
ECTS	European Credit Transfer System
ESS	Educational Support Staff
EUC	Erasmus University College
EUR	Erasmus Universiteit Rotterdam
hbo	hoger beroepsonderwijs
LAS	Liberal Arts and Sciences
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
PGO	probleemgestuurd onderwijs

wo wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-bachelor Liberal Arts and Sciences van de Erasmus Universiteit Rotterdam .

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer 000418